

[Ministeren for handel, industri og søfart.] lige en nationaløkonomisk skade, idet den i det lange løb vil undergrave erhvervslivets konkurrenceevne. Den gamle § 8, hvor upopulær den end var i visse kredse, har gjort god fyldest. Jeg håber, at den nye bestemmelse i den udviklingsfase, som nu kommer, vil gøre ligeså god fyldest.

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen hævdede, at med de ændringer, der nu sker, er loven fuldstændig gennemhullet. Det er en ganske forkert vurdering. De gamle kalkulationsregler i § 8 falder bort, men i stedet for sættes andre, som vil fremme lavere omkostninger og give større effektivitet i produktionen og handelen, noget, der ikke alene er af betydning for befolkningen som forbrugere, men også i meget høj grad rent beskæftigelsesmæssigt. Det er mig iøvrigt lidt svært at forstå, hvorfor det ærede medlem så ihærdigt hager sig fast i den gamle § 8, al den stund disse regnfrakker fra Magasin du Nord, som vi har hørt omtalt mange gange, er kalkuleret efter den gamle § 8, og deres pris er altså lovlig. Den frie konkurrence virker ikke på alle områder, fremhævede det ærede medlem; det er rigtigt, men hvor den ikke virker tilstrækkeligt, vil man kunne gribe ind.

Jeg takker ordførerne for deres udtalelser og udtaler min tilfredshed med, at denne for erhvervslivet så vigtige lov kan gennemføres med så bred en tilslutning, som tilfældet har været.

Axel Kristensen: Det, der kalder mig frem, er det ærede medlem hr. Aksel Larsens bemærkninger om konkurrencen. Når man en årrække ikke har haft konkurrence, er det klart, at købere og sælgere har vænnet sig af med den tankegang, der gælder under den frie konkurrence, som skaffer de rette forhold, d. v. s. at f. eks. detailhandleren skal vænne sig til, at han ikke mere har sin indtægt ved faste avancer, men gennem den store omsætning.

Der er ikke tvivl om, at det vil volde vanskelighed at gå fra det hidtidige system til fri konkurrence, og derfor lægges der stor vægt på, at man får den frigjort i handel og produktion, efterhånden som mulighederne kommer, og får både forbruger, producent og handlende til at virke på normal måde. Erfaringerne fra før krigen med frikonkurrence viser, at prisaftaler bogstaveligt aldrig holdt. Det har altid vist sig, at når der var varer nok og man prøvede at lave aftaler om at sikre prisen, holdt de ikke ret længe derfor for

delen ved den store omsætning og den deraf følgende større fortjeneste. Derfor, selvom der er enkelte uheldige tilfælde i en overgangsperiode, vil konkurrencen nok sejre; i hvert fald er det sikkert, at man ikke løser opgaven gennem priskontrollen, og at der ikke findes anden metode end den frie konkurrence.

Jeg må måske have lov til at gøre opmærksom på, at med hensyn til grønsager, som det ærede medlem hr. Aksel Larsen nævner, er det rigtigt, at engrosprisen, altså producentprisen er så lav på grund af konkurrencen, at der bogstaveligt talt ingen avance er, og at det selvfølgelig betyder, at disse varer er billigere i markedet, end hvis der ikke havde været konkurrence. Det er også rigtigt, at avancen på disse varer må være højere i detailhandelen, når prisen er lav, end når den er høj; den procentvise avance vil tit være meget høj. Det er grovvarer, der kræver en ikke ringe manøvrering og arbejdskraft og transport, og det fordyrer sådanne grovvarer, der fra producenterne er relativt billige; omkostningerne betyder derfor så uhyre meget. Endvidere er det klart, hvis man vil sammenligne fra den bundne periode til den frie, at mulighederne for tab ved ikke at kunne afsætte varer er langt større, når der er overflod af en vare, end når der ikke er det, og at man derfor nødvendigvis må regne med større spild.

I en periode som den, vi nu går ud af, har de handlende i virkeligheden kunnet regne med, at de ikke havde tab på ukurante varer. Det har man indregnet i de priser, man har fastsat; når prisdirektoratet har sagt, hvad man måtte tjene, har man regnet med dette, at man ikke havde tab på de ukurante varer. I samme øjeblik der bliver vareoverflod — og det har der været på grønsager rent produktionsmæssigt —, bliver mulighederne for tab større, og så må det selvfølgelig dækkes gennem avancen.

Jeg vil gerne have lov til at sige til det ærede medlem hr. Tholstrup, at det er jo meget kønt, at man vil stemme for ændringsforslagene og så stemme imod lovforslaget, men jeg synes, det er billigt. Der er ikke noget absolut flertal i denne sal. Hvis de politiske opgaver skal løses, skal man samle sig om at tale sig til rette om en løsning. Og når partierne er så store som de partier, der har deltaget i denne løsning, må man forhandle sig til rette, skabe et resultat og vedstå det ved at stemme for det. Så kan man ikke som retsforbun-